

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Nikola Uzunović o občinskih volitvah v Sloveniji

Odločna, jasna in državniška beseda predsednika JNS

Kdo je Nikola Uzunović? To je mož, ki velja za enega najboljših in najposobnejših politikov in državnikov, kar jih premore naša država. Po letih ni ravno več mlad, a kljub temu zasleduje naš politični razvoj z mladostno živahnostjo in z zavidanja vredno duševno čistostjo. Zato uživa tudi veliko zaupanje Nj. Vel. Kralja in naroda, zlasti tistega dela, ki se je baš pod njegovim modrim in izkušenim vodstvom zbral v JNS (jugoslovanska nacionalna stranka), da izvrši veliki državni program, ki ga je bil začetnik vladar v svojem šestojanuarskem manifestu.

To je Nikola Uzunović. In ta ugledni, trezni in preudarni politik se je izrazil o občinskih volitvah v Dravski banovini tako-le:

»Po poročilih, ki jih ima vodstvo naše stranke, je borba za občinske volitve v Dravski banovini zelo živahna. Opozicija nastopa z vso svojo močjo. Proti temu bi nihče ne imel ničesar, toda kakor slišim, se tamošnja opozicija ni naučila ničesar novega in ne pozabila na staro. Tudi danes gre v borbo s starim orožjem. Očitno se še vedno ne zaveda, da so nepopravljivo minili časi verskih in plemenskih front. V naši lepi Jugoslaviji nikdar več ne bo niti ne more priti do izraza nobena politična grupacija, ki ne računa z dejstvom, da so temelji za naše notranje politično življenje postavljeni z zgodovinskim manifestom, z državno ustavo in z obstoječo državno ureditvijo. Vsaka in vsakogar akcija izven tega okvira ni več nikaka politika, marveč je pustolovščina.

Kolikor pa poznamo brate Slovence, oni niso avanturisti, nego realni ljudje. Zato sem prepričan, da bodo kot taki 15. oktobra poklonili svoje zaupanje zdravi in danes edino možni državni politiki popolnega edinstva, kojega nosilec v Dravski banovini so pristaši naše Jugoslovanske nacionalne stranke. Prepričan sem, da bodo Slovenci v veliki večini glasovali za liste naših prijateljev.

Če se opozicija v Dravski banovini pri agitaciji poslužuje zlorabe verske in plemenske občutljivosti in če prorokuje, kakor da bi imela 16. oktobra nastopiti sprememba, ki bi vse naše politično življenje vrnila na ona stara pota — mi vsem tem demagogom, ki zavajajo ljudstvo, jasno in glasno odgovarjamo:

Jugoslovanska nacionalna stranka — kakor je to rečeno tudi v njenem programu — spoštuje vero ter plemenske in pokrajinske posebnosti, toda bori se in se bo borila proti vsem, ki vse to zlorablja v strankarske svrhe. Kar se tiče intrig o povratku starih, prejšnjih razmer, sem že rekel, da je staro nepopravljivo, končano. Ne samo, da 16. oktobra ne bo nikakih sprememb, o kakršnih govori opozicija v Dravski banovini. Takih izprememb, kakršnih si opozicija želi,

sploh nikdar več ne bo! Če se ima kaj spremeniti, potem ima izpremeniti opozicija iz vseh temeljev, in to čimprej celokupno svojo politiko in vse svoje postopanje. Prepričan sem, da ji bo v to služil tudi 15. oktober kot dober pouk.

Pozdravljam vse prijatelje v Dravski banovini. Zavedajo naj se, da so del vojske, ki je nepremagljiva, ker je nepremagljiva zastava, pod katero se borijo. Četudi bi v kaki občini ostali v manjšini, naj vedo, da stoji za njimi poldrugi milijon zavednih Jugoslovenov, organiziranih v Jugoslovanski nacionalni stranki, ki jih ne bo nikdar zapustila.

Občinske volitve v savski, donavski, drinski in primorski banovini

Za Jug. narodno stranko se je izreklo 90 % volilcev. Popoln poraz punktašev — dosegli niso niti 10 % glasov

Preteklo nedeljo, 8. t. m. so bile občinske volitve v savski, primorski, drinski in dunavski banovini.

Izid volitev je sledeč:

a) v savski banovini je bilo vpisanih 642.615 volilcev; od teh je volilo 352.391 ali 54 odstotkov. Za JNS je glasovalo 218.308 volilcev ali 62 odstotkov. Kompromisnih list, na katerih je bilo 258 nosilcev članov JNS, je bilo 356. Na podlagi teh izidov je bilo torej za JNS oddanih 317.880 glasov ali nad 90 odstotkov.

Za opozicijske liste je bilo oddanih 18.026 glasov ali 5 odstotkov.

V primorski banovini je bilo vpisanih 208.524 volilcev, glasovalo pa jih je 116.867 ali 56 odstotkov. JNS je dobila 106.023 glasov ali

Tej izjavi ni treba dostavljati mnogo. Kdor ima ušesa, naj sliši, in kdor ima le še troho razuma, naj premisli!

Predsednik najmočnejše — in do danes edine v državi dovoljene politične stranke — pravi jasno, da državna oblast ne mara nikomur kratičiti njegove volilne svobode, pač pa mora in hoče skrbeti, da nihče svobode ne bo zlorabljal za kakšne prikritne politične cilje.

In nič drugega kakor zloraba volilne svobode je, če poskušajo brezvestni hujšaki pod krinko občinskih volitev obnoviti po ovinkih po zakonu razpuščeno politično organizacijo!

G. Nikola Uzunović ne pravi, da morajo vsi volilci voliti le eno listo. Lahko volijo n. pr. listo, ki se zavzema za to, naj bo sedež občine tu, ali pa drugo, ki hoče imeti sedež občine drugje. Možno so tudi liste, ki so sestavljene po stanovskih ali gospodarskih interesih. Vse to je dovoljeno. Nikakor pa ne bo trpela državna oblast, da se pod katerikoli imenom poskušajo uveljaviti poskusi, obnoviti stare, danes prepovedane stranke.

Taki poskusi pa so tukaj! Pred nami leži letak, ki govori o nekakem »plebiscitu«, ki svari pred vsakim kompromisom in ki poziva ljudi naravnost na kazniva dejanja, samo da bi dosegli izdajatelji tega letaka kakšen vsaj navidezen uspeh. Ne pomislijo pa ti ljudje, kako tirajo s svojim postopanjem ne samo sebe, ampak vse slovensko ljudstvo v pogubo, kajti slepa trma in zagrizenost še nista nikdar rodili dobrega sadu!

Mi smo pa prepričani, da bodo kljub duševni nemu pritisku, ki ga izvaja »opozicija« v Dravski banovini na volilce, volilci upoštevali odkrite in jasne besede modrega državnika in se po njih tudi ravnali.

91 odstotkov, opozicija pa je dobila 10.844 glasov ali 9 odstotkov.

V drinski banovini je volilo 254.208 volilcev od skupnih 343.342. JNS je dobila 233.732 glasov, torej skoraj 92 odstotkov. Opozicija je dobila 20.466 glasov ali 8 odstotkov. Občin je dobila JNS 392 — vseh je 438 — opozicija pa 37.

V dunavski banovini je bilo 544.827 volilcev. Glasovalo jih je 369.867. JNS je dobila 351.741 glasov (95 odstotkov). Opozicija je dobila 17.916 glasov ali 5 odstotkov. Od 795 občin jih je dobila JNS 758, opozicija pa 33; v 4 občinah bodo naknadne volitve.

S tem glasovanjem je narod odločil.

Mi pričakujemo in verujemo, da tudi Dravska banovina ne bo zaostala za drugimi!

Usodne zmote

Neverjetne lumparije, laži in hujskarije, s katerimi ogabni agitatorji begajo naše verno nepoučeno ljudstvo

Mi smo v našem listu že nešteto krat opozarjali na strahovito politično nepoučenost in politično neizobraženost našega ljudstva, ki bolj nego vse drugo omogoča raznim krivim prerokom in agitatorjem politično sleparjenje in beganje ljudi z najbolj neverjetnimi izmišljotinami, lažmi, obljubami in grožnjami. Nepoučeno ljudstvo seveda naseda takim govoricam, zlasti če jih sliši iz ust ljudi, katerim sicer že zaradi njihovega poklica vse verjame. Tako postopanje ne moremo označiti drugače kakor za zločin nad ljudstvom, ki v svoji nepoučenosti seveda sledi vsaki besedi, samo če pride iz ust človeka, ki je ali sam svečenik ali pa se skriva za veljavnostjo svečeništva. Zato smatramo za svoje sveto dolžnost, da opozorimo tik pred volitvami ljudi na nekatere usodne zmote in očitne laži.

1. Ali so občinske volitve »plebiscit«?

Po deželi širijo letak, kjer stoji zapisano, da so bodoče občinske volitve plebiscit (ljudsko glasovanje), s katerim naj izjavi ljudstvo, ali je s sedanjim režimom itd. zadovoljno ali ne.

Trditev o nekakem »plebiscitu« je usodna zmeta in očitna laž.

Kaj je plebiscit? Plebiscit je ljudsko glasovanje, da ljudje na poziv merodajnih krogov izjavijo, kaj hočejo. Tako je pozvala mednarodna mirovna konferenca slovenske Korošce, naj povedo, kam hočejo. To je bil pravi plebiscit.

Pri naših občinskih volitvah pa o kakem plebiscitu ni niti govora! Naše občinske volitve nimajo drugega pomena kot tega, da bo na njih padla odločitev, kdo naj vodi upravo novih občin v Sloveniji. To je vse in prav nič več.

Da bi pa ljudstvo pri občinskih volitvah odločalo, kdo in kako naj vodi državo, o tem pa ni niti govora in na to odločitev ljudstva tudi nihče ni pozval!

»Plebiscit« je torej gola izmišljotina raznih agitatorjev, da bi ljudi preslepili za njihove glasove.

2. Druga laž: Vlada bo padla...

Druga prav tako debela laž je trditev brezvestnih agitatorjev, da bo »vlada padla«, če zmagajo pri občinskih volitvah v Dravski banovini pristaši (bivše) SLS.

Ti ljudje imajo, kakor je podoba, podeželjske ljudi za strašne tepee, sicer jim ne bi kaj takega šepetali na ušesa. Pomislite le to-le:

Dravska banovina predstavlja po številu prebivalstva in po svojem obsegu komaj eno desetino države! Ena celo desetina! In tu prihajajo med vas ljudje, ki Vam hočejo natveziti, da bo ta desetinka vladala in komandirala deset drugih desetink! Kje pa smo s pametjo?

Resnica je ta, da vlada zaradi takega ali takega izida občinskih volitev v Sloveniji ne bo prav nič »padla«, pač pa se utegne zgoditi, da bo baš ta vlada dala nekaj le prebedastih hujskačev zapreti, da bodo mogli na hladnem premišljevat, zakaj so ljudi po nepotrebnem begali.

Resnica je namreč zopet ta, da državna vlada ni prav nič odvisna od občinskih volitev, ampak je po ustavi odgovorna samo vladarju, ne pa občinskemu odboru v Sloveniji, pa če bi bili ti še tako »klerikalni«!

3. »Režim se bo izpremenil!«

Glede »režima«, t. j. glede načina vladanja (absolutistično, parlamentarno, fašistično itd.) velja do malega isto, kar smo rekli o vladi: Tudi »režim« ni prav nič odvisen od naše borne desetinke in še manj od sestave občinskih odborov v Dravski banovini, pač pa so — in bodo še dolgo! — odvisni občinski odbori v Dravski banovini od »režima« oziroma od vlade! To je resnica in nič drugega.

Take stvari o »režimu« in o »vladi« tresijo med ljudmi lahko samo nekdanji napihnjenci in prenapeteži, ki jim še danes ne gre v glavo, da so časi njihove neomejene oblasti v deželi enkrat za vselej minili! »Celjski grofje so bili in ne bo jih nikdar več!« Taka je resnica!

Napačni računi

Ali: ravna pot najboljša pot!

V smislu tiste državne politike, ki jo je bil začel naš vladar s manifestom od 6. januarja, so bile vse dotedanje politične stranke razpuščene in baš ta odlok je ves narod iskreno pozdravil, ker so bili ljudje večnih strankarskih razprtij že prav do grla siti.

Nikakor se pa niso mogli sprijazniti z razpustom političnih strank nekdanji politični strankarski generali, katerim je bila dotlej »stranka« vir vse njihove moči. Nekateri so se sicer znašli v novo politiko, drugi pa, med temi tudi naši (bivši?) klerikalci, so potuhnjeno stali ob strani in so čakali »na boljše čase«.

Taki časi so prišli — po njihovem mnenju — sedaj, ob občinskih volitvah.

Zakon o občinskih volitvah daje namreč res mnogo svobode. To svobodo pa hočejo stari grešniki zlorabiti s tem, da postavljajo svoje čisto-strankarske kandidatne liste v vseh občinah, češ, če bomo dobili v svoje roke občinske uprave, bomo preko teh uprav zopet lahko nemoteno nadaljevali svojo staro strankarsko politiko, kljub prepovedi stranke.

Račun ni bil slab, a bil je napačen, ker so gospodje prezgodaj pokazali svoje pravo lice in svoje — roge!

Če bi šlo tem ljudem res samo za blagor

občin, bi se bili združili vsi v misli, da je treba izvoliti v občinske uprave najboljše gospodaje. Tak kompromis jim je bil na ponudbo! Toda oni so v svoji prešernosti in trmi vsak kompromis odklonili, upajoč, da bodo sami gospodarili v občinah pod svojo strankarsko firmo!

S tem so pa pokazali svoje pravo lice in svoje prave namene. Razumljivo je, da vlada, ki je zvesta čuvarica nove državne politike, take ovinkarske igre ne more mirno gledati in da v državnem interesu ne more trpeti, da bi se v naše javno življenje zanesla skrivaj in po ovinkih zopet stara politična igra! Zato bo vlada že pred volitvami (in še bolj pozneje) brez dvoma vsako tako igro preprečila. Moči ima zato več kot dovolj! Zato pa ni mogoče v tem slučaju govoriti o »nasilju«, ampak vlada bo storila le svojo dolžnost!

Za volilce pa sledi iz vsega tega nauk, da je blaznost, odločiti se za liste, ki niso mišljene ne samo v občinskem, ampak tudi v državnem interesu. Država je nad občino in oboje mora biti v skladu.

Zatorej imejte razum in odločite se za liste, ki jih ne bo treba uničevati, da pojde življenje v občinah mirno svojo pot naprej.

Država in občina

Država je celota, občine pa so deli države. Razmerje med obema je isto kakor med telesom kot celoto in med posameznimi udi. Če posamezni udi ne delujejo skladno s celoto, je telo bolno!

Te resnice pa nočejo uvideti tisti ljudje, ki se jim neprestano zeha po starih časih. Oni vidijo pred seboj le posamezne ude, ne vidijo pa celote!

Toda zdravo telo vse take bolne ude izloči. Tako bo storila in mora storiti tudi naša državna oblast kot čuvarica celote in ne bo trpela, da se zadira trnje — čeprav klerikalno — v zdravo celoto.

To naj imajo volilci v nedeljo pred očmi in naj v interesu države in še bolj v interesu svojih občin oddajo svoje glasove za tiste moke, ki dajejo dovolj jamstva, da ne bodo delali državni politiki težav, ampak da bodo z državo sodelovali v korist države, občin in občanov.

Naše občine ne smejo postati tista vroča tla, kjer bi se odločeval boj med državo in med kakšno bivšo stranko, ampak morajo biti temelj zdrave državne politike, ki bo tudi za občine najbolj koristna.

Še je čas, da se premislite! Kdor je razumen, se ne bo odločil za politiko trme in kljubovalnosti, ker je državni zid pretrd, ampak se bo odločil za mirno in pošteno delo v korist občin in države!

Razveljavljena oprostitev

Letos spomladi so bili konfinirani dr. Anton Korošec, dr. Fran Kulovec, dr. Marko Natlačen in dr. Anton Ogrizek.

Proti konfinaciji so se imenovali gospodje pritožili na sodišče v Celju, ki je iz formalnih razlogov konfinacijo razveljavilo.

Proti tej odločbi celjskega upravnega sodišča se je pritožila banska uprava v Ljubljani na Državni svet v Beogradu, ki je sodbo celjskega sodišča razveljavil.

Dr. Korošec in tovariši ostanejo še nadalje konfinirani.

19.000 m nad zemljo

Lep uspeh ruske znanosti.

30. septembra t. l. so se Rusi dvignili s svojim balonom »Stratostat USSR« v stratosfero. Ob 8. uri 43 minut zjutraj so se dvignili, ob 5. uri popoldne so bili zopet na tleh. Pred njimi se je dvignil belgijski profesor Piccard 16.200 m visoko, Rusi so bili torej skoraj 3000 metrov višje. Stratostat je imel prostornine 25.000 m³ in je bil napolnjen z vodikom, to je s plinom, ki je mnogo lažji kot zrak, vsled česar se tak balon dvigne kar sam od sebe v zrak. Odplavali so torej v takozvano stratosfero t. j. prostor v zraku v višini 8.000 do 65.000 m. Tu vlada stalna toplota odnosno mraz — 65° C. V višini 100.000 m nad zemljo pa je zopet ista toplota kot na zemlji. Učenjaki študirajo v tej višini posebne žarke, tako zvane kozmične žarke, odkod ti prihajajo in kakšne lastnosti imajo. Ti žarki na zemljo sploh ne pridejo, ker jih zrak zadrži. Vsi aparati so točno delovali, kar jasno kaže, da tudi mi Slovani nekaj znamo in naredimo in ne samo Nemci, kot še danes mnogi mislijo. Ta polet je bolj poizkusni let za drugi polet, ko mislijo Rusi leteti še višje.

Ko prečitaš Kmetški list, daš ga prečitati tudi sosedu in mu priporočaš, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

Pomen potovanja Nj. Vel. kralja

Pred sklepom balkanskega pakta?

Poročali smo že, da se je odločil pretekli teden Nj. Vel. Kralj skupno s kraljico na veliko potovanje okoli celega balkanskega polotoka.

Nj. Vel. kralj Aleksander, takrat regent, v razgovoru s svojimi vojniki na otoku Krfu

Nj. Veličanstvi sta potovali na vojni ladji »Dubrovnik«. Pot ju je peljala v vse balkanske

države, ki leže ob Črnem morju, končala pa se je na otoku Krfu, kjer leži pokopanih na tisoče srbskih vojakov, od tam pa se je vrnila visoka vladarska dvojica v Boko Kotorsko.

Vsa pot je bila eno samo veliko slanje. Našega vladarja so povsod sprejemali z velikimi častmi in slovesnostmi, zlasti v Bolgariji, v Carigradu in na grškem Krfu. Že ves ta zunanji sijaj je dokazoval, da ima to potovanje velik politični pomen.

Balkanske države so bile doslej med seboj silno nesložne in napetosti med njimi kar ni moglo biti konec. Potovanje Nj. Vel. Kralja pa je imelo namen, da pripravi pot medsebojnemu zblizanju in sklenitvi prijateljskih pogodb. Tako nam napovedujejo skorajšnjo pogodbo med Rumunijo, Bolgarijo in Turčijo in med Jugoslavijo in Turčijo. Krona vsega tega dela pa naj bi bila prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Naš vladar je pokazal s svojim prizadevanjem za sklenitev prijateljskih pogodb, da resnično dela za mir, kar pa se da doseči le s priznanjem tega, kar je bilo ustvarjeno in pridobljeno s potoki krvi.

izčistila s tem izpiranjem. Vzemimo vsaj par litrov mlačne vode, eno stran cevi dajte v maternico, v drugo stran cevi vtaknite lijak, ki pa naj bo malo večji. V lijak vlijajte lizolovo vodo, ga polnega visoko dvignite in ko steče tekočina v maternico, zopet na isti način ponovite, dokler imate še kaj tekočine v loncu. Seveda pa pazite, da cev in voda ne bo umazana ter voda prekuhana in da v tej vodi ne bodo plavali ostanki žgancev, ki so še prej kuhali v tem loncu. Na ta način bo sicer krava mogoče zakasnila kako perijodo pojanja, vendar pa bo ostala zdrava in plodna. Ravno tako vas opozarjam, da konec te posteljice, ki moli iz nožnice, ne smete s silo ven vleči. Dobro je, sicer, da nekaj otkinete, ker predolgo zopet ne sme biti, ker nekatere živali imajo navado, da te ostanke pojedjo in posledica tega je slaba prebava. Zraven lahko krava na predolgi konec stopi, kar ima tudi lahko slabe posledice. Če se vam že to pripeti, da se žival ni očistila kmalu po porodu, svetujem, da prestavite tako kravo na ležišče, da bo imela zadnji konec višji od prednjega. Taka žival se po navadi zelo napenja in kaj rada izrine maternico iz sebe ter imate na ta način kar dve nesreči. Pri taki kravi, ki se ni otrebila posteljice pa držite kar največjo snago, da ne bi še od gnoja ven moleče posteljice okužila, ker maternica je po porodu zelo občutljiva.

Drole Jože, sreski veterinar,
Kočevje.

„Kmetški dan“ v Nemčiji

Udeležilo se ga je nad pol milijona kmetov. Novo »kmetško pravo«

Nemški kancler Hitler, sedanji pravi vladar Nemčije, hoče nemško državo postaviti na več ali manj stanovsko podlago. Med stanovi pa, ki naj bi bili pravi nosilci novega nemškega reda, smatra za najvažnejši stan kmete, ker so kmetje tisti del naroda, ki prideluje za ves narod potrebno hrano.

Da še posebno poudarja važnost kmetškega stanu, je ukazal Hitler, naj se v celi državi slovesno praznuje 1. oktober vsakega leta kot »praznik žetve«, pri tej priliki pa naj se prirejajo povsod »kmetški dnevi« s primernimi proslavami kmetškega dela.

Letos 1. oktobra so v Nemčiji prvič praznovali »kmetški dan« in »praznik žetve«. Največja proslava te vrste je bila v Bückeburgu, kjer se je na povelje državne oblasti zbralo nad pol milijona kmetov iz cele Nemčije. Proslave so se udeležili najvišji predstavniki oblasti s Hitlerjem na čelu, katerega so sprejeli z uprav cesarskimi častmi. Na proslavo so poslali tudi 800 častnikov iz vseh delov Nemčije, ki so poročali vsak v svoj kraj o poteku proslave.

Skrb in zanimanje sedanje nemške vlade za kmetški stan pa gre še mnogo dalje. Hitler namerava namreč sedanje »kmetško pravo«, ki so ga vpeljali v Nemčiji po vzoru starega »rimskega prava«, odstraniti in ga nadomestiti z nekdanjim »nemškim pravom«. Rimsko pravo je

namreč pretvorilo zemljo, ki jo obdeluje kmet, v kupčijski predmet, tako da vsak kmet lahko vsak kos svoje zemlje zadolži, odproda ali pa kaj dokupi — tako je tudi pri nas — dočim »nemško« pravo tega ne pozna, ampak gre za tem, da ostane kmetški dom last kmetške rodbine. Hitler hoče torej vpeljati neke vrste kmetške fidejkomise, ki naj ohranijo vsaki kmetški rodbini njen dom neokrnjen.

Tudi neke vrste agrarno reformo hoče izvesti nova nemška vlada. Veleposestev sicer ne mara razlastiti kar navprek, pač pa hoče razlastiti prezadolžena veleposestva, jih razparcelirati in na tako pridobljenem ozemlju ustanoviti na tisoče neprodajnih kmetških domov, zlasti v vzhodni Nemčiji, kjer naj bi novi kmetški naseljenci tvorili najjačjo obrambo proti Poljski in drugim nemškim sosedom.

Prav tako hoče nova nemška vlada izsušiti tudi obsežna močvirja in izboljšati peščena ozemlja, kjer bodo tudi naselili na tisoče kmetov. Vsa potrebna dela pa opravljajo brezposelni delavci, ki so organizirani v posebnih »prostovoljnih delavskih oddelkih«.

Vsa ta dela bodo veljala precej milijard, zato pa bo nemška država — tako upajo — glede hrane kmalu popolnoma neodvisna, kar je zlasti za slučaj nove vojne za Nemčijo neprecenljive važnosti.

Neplodnost domače živali

II.

Drugi nič manjši vzrok neplodnosti v vasi pa je zaostala posteljica po porodu. Nazori o tej posteljici, ki še do danes vladajo po deželi, so popolnoma napačni. Na lastne oči sem videl kako je vaški mazač razmesaril neko kravo, iz katere je čistil to zaostalo posteljico. Ti veščaki vedo povečini ljudem samo pripovedovati, da je bila krava preveč gobova in se ni mogla sama očistiti. Lepo kot po navadi je trgal posteljico skupno z gobami ter vsakih pet minut privlekel s kosi raztrgane posteljice tudi kotlidone, oziroma kakor jih narod imenuje gobe. Čudno se mi je zdelo, kako je ta krava sploh ostala živa — če človek pozna ustrojstvo in pomen teh kotlidonov, ki so predpogoj razvitka in življenja bodočega novorojenca v kravi. Ta kra-

va je sicer ostala živa, toda ostala je tudi jalovka. Na žalost ni mogoče vse te stvari objasniti, kako in kaj se mora to delati, ker bi bilo preobširno in zraven bi moral objasnjevati še ustrojstvo teh notranjih organov, kar se tudi ne da brez gotovega predznanja. Živinorejci, zapomnite si samo to, kadar boste kaj takega videli, da vam kakšen tak junak na ta način kvirja vašo kravo, kakor sem vam gori stvar opisal, da mu rečete lepo: prijatelj, idi od koder si prišel, kravo bom jaz sam zdravil.

Vi živinorejci pa si priskrbite v vasi po 1 meter in pol dolgo cev, kakor jih rabimo za klistiranje, in če res ni prilike, da pokličete veterinarja, lepo izpirajte kravo z dvoodstotno lizolovo vodo in se bo krava že počasi sama

Sladkanje mošta

Na temelju § 2 zakona o vinu in pravilnika k temu zakonu ter na predlog kmetijskega oddelka, vinarskega nadzornika in kmetijske poskušne in kontrolne postaje v Mariboru je banska uprava izdala obče dovoljenje za slajenje vinskih moštov od letošnjega vsled neugodnih vremenskih razmer nepopolno ali slabo dozorelega grozda, in sicer s sledečimi omejitvami in pod nižje navedenimi pogoji:

1. V nobenem primeru ni dovoljeno dodati na 100 l mošta več kakor 4 kg rafiniranega sladkorja.

2. Za vinorodni okoliš ormoško-ljutomerski in za podokoliš Pekre se dovoljuje povečanje sladkobe mošta do največ 19 stopinj po klosterneubourški moštni tehtnici.

3. Za vinorodne okoliše Kozjak in Gornje Slovenske gorice, Gornje-radgonske gorice, Haloze (Spodnje, Srednje in Gornje), za vinarski podokoliš Razvanje—Fram—Slovenska Bistrica ter za vinograde v občinah Lendava in Orešje v srezu Dolnja Lendava) se dovoljuje povečanje sladkobe mošta največ na 18 stopinj po klosterneubourški moštni tehtnici.

4. Za vse ostale vinorodne okoliše in podokoliše, to je vinorodne okoliše: Srednje Slovenske gorice, Prekmurske gorice (brez občin Dolnja Lendava in Orešje), šmarsko-rogaško-kozjanski in celjski okoliš, drameljsko-savinjski okoliš, Bizeljsko in Posavje, krško-kostanjeviški, novomeško-mokronoško-litijski in črnomeljsko-metliški okoliš ter za podokoliš Vinarije—Konjice v srezu Konjice in haloško obrobno pogorje v srezih Maribor desni breg in Šmarje pri Jelšah, se dovoljuje povečanje sladkobe mošta največ na 17 stopinj po klosterneubourški moštni tehtnici.

5. Vsak vinogradnik ali kupec grozda, ki se tega občega dovoljenja posluži in sladi svoj mošt, mora preko svoje občine in sreskega načelstva predložiti pismeno prijavo v duplikatu (dvojniku) po obrazcu, kakor je predpisan v zgoraj navedenem pravilniku. Te prijave je predložiti za teritorij bivše ljubljanske oblasti vinarskemu nadzorniku pri kraljevski banski upravi v Ljubljani, za področje bivše mariborske oblasti pa pomočniku vinarskega nadzornika v Mariboru.

6. Sladiti mošt od samorodnic, čistih ali v mešanici z domačimi sortami vinske trte, je najstrožje prepovedano.

Mladina

Kako bomo volili

Prihodno nedeljo se bodo vršile občinske volitve v naši banovini. Zopet bo dana prilika polnoletnim občanom, da si bodo po lastni volji izvolili nove gospodarje svojih občin, ki bodo za vrsto let odločali o občinskih zadevah, ki se tičejo vsakega občana.

Za volitve se moramo brigati tudi mi, čeprav smo mladi in največkrat pravimo: kaj nam mar občina in delo občinskega odbora!

Tako smo govorili tedaj, ko še nismo vedeli, kaj je prav za prav občina, kaj občinsko gospodarstvo in kako slednje vpliva tudi na gospodarsko stanje posameznih občanov. Takšne skrbi smo prepuščali starejšim v prepričanju, da mlajši nismo zreli za to.

Cas sam nam je pa prinesel spremembo in danes smo tudi mi spoznali, da vse to, kar se danes dela v občini, kako skrbi občinski odbor za eno ali drugo, kakšne investicije dela in druge stvari, ne tiče le naših očetov, ampak v mnogih primerih nas mlajših, ki bomo morda nosili bremena ali čutili posledice po sklepih sedanjih občinskih gospodarjev. Ali z drugimi besedami, mi ne smemo gledati le za sedanjost, temveč še v večji meri za bodočnost, katero bomo dočakali in tedaj lahko bridko spoznali zanikarnost svojih mladih let.

Naša Društva kmetijskih fantov in deklet niso politične organizacije, torej ne morejo vlagati svojih kandidatnih list. S tem pa ni rečeno, da se za politiko ne smejo brigati. Nasprotno! Njih naloga je ena največjih, da svoje članstvo izobrazuje tudi politično, to je tako, da bo vsak vedel osnovne pojme o politiki, državi, banovini in tudi občini. Poznati je treba javno gospodarstvo in upravljanje narodnega premoženja, ki zadeva vsakega zemljana. Vedeti pa morajo tudi, kako se v občini zastopajo kmetijski interesi in kdo so ljudje, ki jim svoje zastopstvo lahko zaupamo.

Po zakonu imajo občine tudi dolžnost, skrbeti za izobrazbo svojih občanov. Ustanavljati morajo knjižnice in čitalnice, kjer pa obstojajo, njihovo delo pospeševati. Podpirati morajo nadalje tudi prosvetna društva, gasilstvo i. t. d. Vse to zadeva tudi naša Društva kmetijskih fantov in deklet, in jasno je, da bodo za svoje požrtvovalno delo deležna večje ali manjše podpore, odvisno od razumevanja občinskih očetov.

Občine so po svoji sestavi (strukturi) parlamenti krajevnega značaja. Kakor razpravlja in sklepa narodna skupščina o stvareh, ki se tičejo cele države in njenega prebivalstva, tako občine o zadevah obseženega teritorija in o poslih, ki so ji prideleni. Iz tega sledi, da imajo občine za izvoljene odbornike tudi velik vzgojni pomen. Tu sodelujejo naši kmetijski ljudje sami in se učijo in vežbajo za javno življenje, postajajo samostojno misleči, kar bo imelo ugodne posledice tudi za razvoj kmetijskega pokreta, ki hoče imeti takšne ljudi, ki bodo z uspehom in razumevanjem ščitili kmetijske interese.

Ugotoviti moramo in ponosni smo na to, da bo prišlo v bodoče občinske odbore, uprave in na županska mesta mnogo naših tovarišev iz mladinskih vrst. Ti prihajajo iz naše šole, prepojeni s kmetijskim duhom in ponosom.

Naše spoznanje nam vелеva, da od samega tarnanja, povprečnega kritiziranja in brezsmiselnega hudovanja ne bomo dosegli nobenih uspehov, ustvarili ničesar pozitivnega, ne za sebe in ne za splošnost. Treba je prijeti za delo in sodelovati! Posebno tam, kjer smo sami prizadeti. Morda ne bo vse tako, kot si domišljamo,

vendar uvideli bomo marsikaj in se prepričali, kaj je dosegljivo in kaj ni!

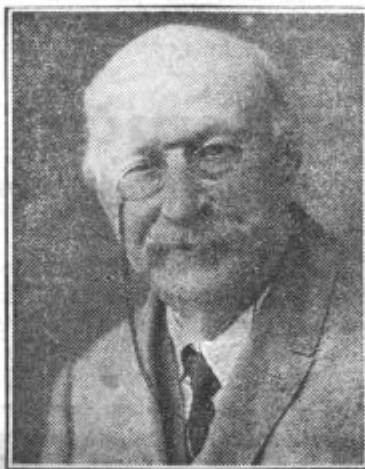
Za naše zavedne tovariše ne bo nobenega dvoma, koga bodo volili. Drugim pa, ki ne znajo presoditi, je treba dopovedati, da bodo glasovali za tiste kandidate, ki so nesebični, zavedni in samostojno misleči ljudje. Le od takšnih lahko pričakujemo, da bodo delali v blagor občine in podpirali stremjenja kmetijske mladine.

Nikakor pa ne bomo volili ljudi, ki se pustijo vladati z ene ali druge strani, torej takšni, ki ne znajo slediti svojemu razumu, ampak so le slepo orodje drugih. Na vsak način se moramo iznebiti iz naših občin kimovcev, ki delajo kmetiskemu imenu največjo sramoto, skupnosti pa gospodarsko škodo.

Tudi to je naš program! Kar je škodljivega, brezpogojno odstraniti; pri tem pa mora sodelovati vsak, zato vsi na volitve, za naše ljudi!

Gotna vas pri Novem mestu. Lep dan smo doživeli pri nas preteklo nedeljo 8. oktobra. Naše društvo kmetijskih fantov in deklet je proslavilo zaključek sadnega in groznega tedna

† Julij Sadnik

V nedeljo so položili k večnemu počitku v Št. Pavlu v Savinjski dolini v starosti 77 let, enega izmed najplodnejših javnih delavcev na kmetisko-prosvetnem, strokovnem in kulturnem polju, po vsej Sloveniji znanega strokovnjaka, učitelja, veleposestnika in gostilničarja, gospoda Julija Sadnika. Naj mu bo lahka tako ljubljena domača gruda!

z razstavo sadja, katero je organiziral sreski kmetijski referent g. Vrisk iz Novega mesta. Ob drugi uri popoldne so naši vrli fantje in dekleta napravili pohod skozi Novo mesto in nazaj s konjenico in okrašenim vozom. Godba, petje in vrisk je odmeval po mestu in spravil na noge vse meščane. Vmes so dekleta vabile na prireditev v Gotno vas, čemur so se številni meščani tudi odzvali. Pohod je bil prav posrečen in je pokazal agilnost naše mladine. — Popoldne je otvoril razstavo sreski kmetijski referent g. Vrisk, ki je pozdravil vse navzoče in se zahvalil društvu in drugim, ki so šli akciji na roke. Nato je govoril predsednik Zveze kmetijskih fantov in deklet tov. Kronovšek iz Ljubljane, ki je tolmačil program kmetijskega pokreta in navduševal mladino za nadaljnje delo. Za njim je spregovoril še g. Malàsek, profesor Kmetijske šole na Grmu, ki je razpravljal o pripravljanju sadja za trg in pomenu istega za narodno gospodarstvo. S tem je bil oficialni del prireditve zaključen, nakar se je pričela prosta zabava, ki je najlepše uspela.

XVII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo

Zalec v Savinjski dolini, 8. oktobra 1933. Ze več dni se izvršuje živahno nakupovanje pri neizpremenjenih cenah po Din 65— do 70— za 1 kg. V javni Oznamovalnici se je do včeraj signiralo 490 bal po 150 kg.

Društveni odbor.

Dopisi

Polšnik. Preteklo nedeljo se je vršila pri nas lepa narodna veselica, katere se je udeležilo tudi veliko število ljudi iz bližnjih vasi. Prireditev je sijajno uspela. Za uspeh gre posebna hvala g. nadučitelju Aničiču in učitelju Vidiču. Prireditve so obiskali tudi banovinski svetnik g. Birola s soprogo in notar dr. Grašič s soprogo. Prireditve je znatno okrepila prijateljske in družabne vezi, ki vežejo tukajšnje narodno-zavedno občinstvo.

Konjice. Te dni so našli nabiralci gob v nekem bližnjem gozdu že skoraj popolnoma strohnelo truplo 74 letnega posestnika Črešnjarja Ignaca, ki je že maja meseca izginil, ne da bi se vedelo kam. Na lice mesta je takoj prišla komisija, ki je ugotovila, da je starega moža zadela brčkone kap. Pokojni Črešnjar je bil premožen posestnik. V njegovi obleki so našli še hranilno knjižico, v njej pa okoli 15 bankovcev po 100 dinarjev. Truplo so takoj prepeljali na njegov dom.

Krka. V nedeljo, dne 1. oktobra smo imeli velike svečanosti, ko se je izvršila blagoslovitev nove motorne brizgalne Prost. gas. društva na Krki. Pokroviteljstvo nad slavnostno prireditvijo je prevzel sam gospod ban dr. Drago Marušič, katerega je zastopal banski insp. g. dr. Guštin. Kum in kumica pri blagoslovitvi pa sta bila g. narodni poslanec Milan Mravlje in njegova soproga ga. Olga. Po blagoslovitvi, katero je izvršil pater Gerard iz Stične ob asistenci domačega gg. župnika in kaplana, so govorili načelnik društva, zastopnik g. bana, narodni poslanec in šolski upravitelj. Ob tej priliki je izročil g. upravitelj diplome častnih članov Prostovoljnega gas. društva na Krki pokrovitelju g. banu, kumici gospej Mravljetovi in kumu, nakar je gasilska župa napravila mimohod pred predstavniki oblasti in drugimi častnimi gosti. Cela prireditev je zelo lepo uspela in tudi vreme nam je bilo naklonjeno. Naše društvo je z novo motorno brizgalno napravilo velik korak naprej sebi v čast in bližnjemu v pomoč.

Mala Nedelja. Naša združena velika občina obsega celo faro. Sedež občine (pisarna) bo pri Mali Nedelji v purgi. Vsi trezno misleči volilci, ki hočejo občini zagotoviti miren gospodarski napredek in razvoj s podporo višjih oblasti, bodo pri občinskih volitvah složno glasovali za državno listo z nosilcem Francem Špindlerjem na čelu. Vsi na volišče, da bo zmaga tem lepša!

Vosek. Dne 27. septembra t. l. je zatisnil za vedno svoje trudne oči dober in marljiv kmet Hazel Franc. Pokojni je bil veren krščanski mož, vendar naprednega kmetijskega mišljenja. Kako je bil mož priljubljen med občani, je pokazal najbolj njegov lepi pogreb, katerega se je udeležilo mnogo mnogo prijateljev in vsa šolska mladina. Pokojni zapušča ženo in 9 še večinoma nepreskrbljenih otrok. Kot dolgoletnega občinskega odbornika ga je spremljal na njegovi zadnji poti celokupni obč. odbor in mu podaril v znak prijateljstva krasen venec. Ohranili ga bomo v častnem spominu. Njegovim ostalim naše iskreno sožalje.

Izšla je knjiga

»Jetika«

(dvesto strani, v platno vezana, na finem papirju, 108 slik!) Cena 50 Din. V tej opremi le par sto izvodov na razpolago!

Knjiga vsebuje žive opise vseh vrst jetike, opisuje zdravljenje in čuvanje pred njo. Dodatek: Zdravstvena zakonodaja glede zatiranja tuberkuloze.

Knjiga spada v vsako hišo! Zlasti naj bi jo naročevali oboleli in ogroženi, šole, društva, zdravstvene ustanove in oblasti. Naroča se pri avtorju dr. France Debevec, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18.

Novice

Novo vozilo na naših železnicah

Na naših železnicah utegnemo dobiti v kratkem novo vozilo: **motorni vlak**.

»Motorni vlake« poganjajo stroji na bencin. Stroji so vdelani v potniški voz sam, tako da se niti ne vidijo. Voz ima prostora za 40 do 60 potnikov, vozi pa z veliko brzino, nad 100 kilometrov na uro. Ker je voz precej podoben letalom tipa »Zeppelin«, ga imenujejo Nemci »Schienen-Zeppelin«, ker teče po tirnicah (»šinah«).

Vožnja s takim vozom je zelo prijetna, ker teče silno mirno in brez sunkov. Glavna prednost novega vozila pa je njegova brzina.

Železnici so delali doslej veliko konkurenco avtomobili in sicer v osebnem in tovornem prometu, zlasti na krajših progah. Novo vozilo pa dela konkurenco zopet avtomobilom...

Pretekli teden so pri nas preizkušali novo vozilo na več progah: na progi Ljubljana—Maribor, na gorenjski progi in na progi Ljubljana—Karlovac. Preizkusili ga bodo tudi na progah zagrebške železniške direkcije. Če se bodo poskusi obnesli, utegne železniška uprava naročiti več takih motornih vozil. Vozilo, ki ga pri nas preizkušajo, je dala na razpolago avstrijska tvrdka »Austro-Daimler«.

Pazite na hranilne knjižice

Odkar so bili naši denarni zavodi prisiljeni, da so zaradi krize omejili ali pa celo ustavili izplačevanje vlog, so se pojavile razne zlorabe s hranilnimi knjižicami.

O brezvestnih kupcih s hranilnimi knjižicami smo že poročali. Takrat je bilo oškodovanih mnogo ljudi za težke tisočake, ker so se dali od brezvestnih agentov preslepariti in so prodajali svoje prihranke tudi za polovično ceno. O teh precej čudnih »kupcih« bo govorilo še sodišče.

Te dni pa so prišli na nov način sleparije. Nekateri denarni zavodi namreč izplačujejo na nove vloge večje zneske kakor pa na vloge starejšega datuma. Ker so pa vsled raznih plačil knjižice v najnovejšem času dostikrat menjale svojega lastnika, so pri nekaterih zavodih izdajali novim lastnikom nove knjižice, toda s pripombo, da je ta nova vloga prenos iz stare knjižice. Na take prenose seveda zavod ni izplačeval večjih vsot.

Premeten slepar pa je prišel na idejo, da bi bilo dobro tisto opazko o prenosu kako izbrišati, da bi knjižica izgledala kot nova in z novo vlogo, na katero se dobi večje zneske izplačane. Pripombo o »prenosu« je kemično odstranil in njegov posel je šel prav dobro, dokler mu niso prišli na sled in ga zaprli.

Ta sleparija naj bo resno svarilo vsem lastnikom hranilnih knjižic, naj se nikar ne spuščajo v takšne lahkomišelnosti, ampak naj raje svoje hranilne knjižice varujejo doma.

Zanimiva vprašanja

V najnovejši številki lista »Pohod« je objavil g. Franjo Bulc iz Mirne članek, kjer javno vprašuje:

»Ali je res, da je bila neka tuja industrija obsojena na 15 milijonov dinarjev globe? Ali je pa tudi res, da so se našli naši ljudje, ki so v Beogradu moledovali za rešitev in odpis globe teh privandrancev?

Ali je res, da je neki zavod v Dravski banovini dal, oziroma posodil 30 milijonov dinarjev nekemu inozemskemu privandrancu, kljub temu, da je bila njegova tovarna vredna komaj 2 in pol do 3 milijone dinarjev?

Ali je res, da je v Ljubljani okoli 20 oseb, ki imajo mesečnih dohodkov v današnjih kritičnih časih po 50—100 tisoč Din.

Ali je res, da je v Ljubljani okoli 100

takih, ki imajo mesečnih dohodkov po 10 do 50 tisoč dinarjev?

Ta vprašanja jasno osvetljujejo današnje stanje, še bolj pa bi spoznala javnost današnji položaj, če bi prišla v javnost razna imenala.

Obrtna razstava v Kranju

Podjetni obrtniki v Kranju so začetkom oktobra priredili prav dobro uspelo razstavo svojih izdelkov, ki dela kranjskim obrtnikom vso čast. Razstavo je obiskalo že nekaj tisoč obiskovalcev, in vsi so bili z obiskom nadvse zadovoljni in so izražali željo, naj bi se tudi v Kranju take razstave redno prirejale, kajti Kranj se razvija čimdalje bolj v obrtno-industrijsko središče Gorenjske.

★

Važno za izseljence in njihove rodbine. Kakor javlja izseljeniški komisariat v Zagrebu, je po sporočilu našega konzulata v New Yorku tamkajšnji odvjetnik Dragomir Kostić, ki se je zval tudi Darlton Kostich prišel v konkurz. Ker je bil Kostić v stikih z našimi izseljenci, katerim dolguje približno 33.000 dolarjev, naj vsi, ki imajo kake pritožbe proti Kostiću, javijo to izseljenskem komisariatu v Zagrebu najkasneje do 5. novembra letos.

Kathreiner Kneippova sladna kava je s svojo kakovostjo in izdatnostjo nenadkriljiva! Pazite na tovarniški znak!

Nevaren hlapec. Pri posestnici Mariji Janež v občini Sv. Urban pri Ptuj je služil za hlapca že dalje časa Janez Kocmut. Čeprav je bil hlapec oženjen, je vendar silil v svojo gospodinjjo, ki pa je vse njegove ponudbe odbila. Zaradi tega je užaljeni hlapec preteklo soboto zvečer počakal na svojo gospodinjjo s puško ter jo smrtnonevarno ranil.

Tudi Zagreb dobi svoj »nebotičnik«. Na oglu Gunduličeve in Masarykove ulice v Zagrebu je trgovec Drobac začel graditi veliko osemnadstropno hišo, ki bo, kakor javljajo zagrebški listi, prvi »nebotičnik«. Sicer ne bo dosegel višine ljubljanskega nebotičnika, zatrjujejo pa, da bo po notranji ureditvi še lepši kakor ljubljanski nebotičnik.

Zaradi nesrečne ljubezni. V Palace hotelu na Zrinjevcu v Zagrebu je te dni izvršila samomor mlada zaljubljena dvojica, 20 letno dekle in 19 letni mladenič. Obesila sta se vsak na svojem oknu. Kakor se je ugotovilo, je on parketar-ski pomočnik Konstantin Jakopić, ona pa šivilja Ana Galamboševa. Kakor je razvidno iz pisma, ki sta ga pustila na mizi, sta šla oba v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

Požar. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je pogorela hiša posestnika Martina Eberla z gospodarskimi poslopji vred. Posestniku Smolnikarju je pogorel hlev, posestniku Pulku pa skedenj in kolarnica.

Nesrečno popivanje. V Sakošaku pri Sv. Andreju v Slov. goricah so se vinjeni fantje spoprijeli med seboj. Mladi Josip Muzek je potegnil samokres in ustrelil Antona Kovačeca v trebuh.

Most v Krški vasi obnovljen. Podjetniku Jožetu Piletiču iz Št. Jerneja, ki je izdražil obnovo podrtga mostu v Krški vasi, se je posrečilo s 15 delavci most obnoviti v 5 dneh toliko, da je za pešce že odprt.

Regulacija Koprivnice. Potok Koprivnico bodo regulirali po sklepu celjske občine.

»Valeto fond«. V Št. Jerneju se je ustanovil poseben odbor, v katerem so zastopana vsa društva, pri katerih je sodeloval nedavno umrl naš tovariš Maks Vale, da zbere poseben »Valeto fond«. Namen tega fonda je, podpirati vsa društva, za katera je pokojni Vale žrtvoval mnogo časa in denarja.

Preprečen napad na železnico. Pretekli teden je našel čuvaj železniške proge pri Rajhenburgu na progi dve pločevinasti škatli, pritrjeni na tirnice. Strokovnjaki so ugotovili, da gre za peklenške stroje tujega izvora.

Pismene opomine

smo poslali nekaterim starim naročnikom, ki »Kmetskega lista« za tekoče leto še niso plačali. Kdor je prejel tak opomin, ga prosimo, da zanesljivo čimprej poravnava zaostalo naročnino, sicer bomo neljubo primorani vsem zamudnikom ustaviti nadaljnje redno pošiljanje lista

Uprava.

Vlak je povozil na Jesenicah 26-letnega delavca Franca Jekovca. Jekovec je bil podvržen božjasti in jako verjetno je, da ga je prijel napad baš v trenutku, ko je stopal čez tir. Vlak je mladeniča popolnoma razmesaril.

Požar na Poljčanah. Preteklo nedeljo je požar uničil hišo in gospodarska poslopja posestnika Alfonza Kolenca. Ogenj sta zaneli bržkone dva tujca, ki sta preteklo noč pri Kolenču prenočevala. Škoda znaša nad 30.000 dinarjev.

Prvi perutninarški kongres za celo kraljevino Jugoslavijo se bo vršil od 22. do 24. t. m. v Valjevu.

Važno za dekleta, ki iščejo službe v Skoplju. Dekleta, ki jih zanese boj za vsakdanji kruh v Skoplje, naj si zapomnijo naslov »Karadjordjeva« ulica 5 b na Banjakovcu. Tam se nahaja Dom sv. Marte, kjer dobe naše služkinje vsako potrebno varstvo.

Tragična smrt polkovnika Potočnika. V nedeljo, dne 8. t. m. je tragično preminul v Kokri pri lovu na gamse, ki ga je priredil industrijalec g. Dolenc iz Škofje Loke. Zadel ga je kap!

Nagla smrt. Podpreglednik finančne kontrole v Sovodnji Ivan Oražem je te dni nenadoma umrl. Pokojnik je bil star šele 35 let.

Zavraten uboj. V nedeljo zvečer se je vračal 32letni posestnik Ivan Petek, doma iz Zakl v Halozah, v družbi posestnika Alojzija Pavška in Janeza Žirovnika, posestnika v Stanešincih, na vozu domov. Pred gostilno v Novi Cerkvi je ustavil voz ter stopil z njega, hoteč se v gostilni okrepčati. Tedaj pa je Žirovnik kakor pobesnel nenadno potegnil velik nož in ga sunil petkrat v hrbet. Petek se je smrtno nevarno ranjen zgrudil. Morilca zasledujejo.

Organizacija gasilstva. Gasilska zveza kraljevine Jugoslavije bo po sklepih svojega starištvstva po naslednjem sporedu izvedla organizacijo gasilstva: Izredni občni zbori gasilskih čet bodo dne 22. oktobra t. l.; gasilske župe v Dravski, Savski in Dunavski banovini bodo zborovale 5. novembra, gasilska društva pa 19. novembra. Navodila za vsa ta zborovanja je starištvstvo že izdelalo.

Ponarejeni kovanci. Zadnje dni so se zopet pojavili v prometu ponarejeni 10dinarski kovanci, ki jih je lahko spoznati! Te dni je izročil takega kovanca policiji neki trgovec. Občinstvo se opozarja, da pri sprejemanju kovanega drobiža pazi na falzifikate.

Za regulacijo Ljubljaničev, s katero je tesno združeno tudi osuševanje barja, je vlada dovolila potreben denar, da se bo delo lahko nemoteno nadaljevalo do konca. Za vsa dela bo treba še 12 milijonov dinarjev; država bo dala na razpolago polovico, drugo polovico pa banovina, ljubljanska občina in odbor za osuševanje barja.

Velik požar v Borovnici. V Borovnici je te dni napravil velik požar znatno škodo v tamošnji tvornici stolov. Lastnik je bil zavarovan le za polovico škode.

Samomor mladega dijaka. Preteklo nedeljo se je ustrelil na svojem domu v Črni pri Prevaljah 19letni dijak mariborskega učiteljskega Herman Konič. Zapustil je tudi poslovilno pismo, v katerem navaja vzroke svoje smrti. Od svojih sošolcev se je v soboto poslovil z izjavo, da se ne vrne več in da jim želi srečno življenje. Bodi mu ohranjen prijazen spomin!

Vesti iz sveta

Napad na uredništvo »Ameriške domovine«. V uredništvo »Am. domovine« je 21. septembra t. l. neznan storilec vrgel skozi okno amonijakovo bombo, ki se je razletela. Nato je zločinec vrgel še dve taki bombi v tiskarno, kjer sta tudi eksplodirali, nista pa povzročili posebne škode. Kakor poroča »Ameriška domovina« je bil napad predvsem namenjen uredniku lista, ki ga pa takrat slučajno ni bilo v redakciji. Poškodovanih je bilo več pisalnih strojev in nekaj pohištva. Policija je uvedla preiskavo.

Modna bedarija. V Parizu so začeli izdelovati za »modne dame« žepne robce iz neke kovine, ki se imenuje poladij. Ta kovina se da tako tenko zvaljati, da je kakor puh rahla in lahka.

Bivši minister zaprt. Nemška vlada je dala zapreti bivšega pruskega ministra Hirtsliferja zaradi suma korupcije.

Likvidacija velikega lesnega podjetja. Delniško družbo »Krivajec«, domeno Fritza Regensreifa, ki se je umaknil na Dunaj, so razpustili in bo okrožno sodišče v Travniku v teh dneh imenovalo likvidatorje. Vse premoženje »Krivajec« je zaplenjeno za milijonske dolgov, ker podjetje že pet let ni plačevalo davkov. Likvidatorji podjetja bodo imeli posebno nalogo, da zaključijo preiskavo proti Regensreifu, ki je uničil podjetje in spravil ob kruh tisoče revnih delavcev.

Kako je treba kuhati jajca? S tem vprašanjem se je bavil poljedelski urad v Ameriki, ki pravi, da je treba jajca kuhati tako-le: Jajce položi v mrzlo vodo, najbolje na mrežico, da se ne dotika dna posode. Potem pustimo vodo zavreti, ne sme pa vreti delj časa. Kako dolgo ostane jajce v vodi, je odvisno od okusa dotičnega, ki mu jajce kuhamo. Jajce, ki ga hočemo skuhati trdo, moramo pustiti v vodi približno pol ure; beljak ostane kljub temu krhek. (Naše gospodinje kuhajo približno tako krompir. — Op. uredn.)

Pogoji za dolgo življenje. Washingtonski urad za javno zdravstvo se je po večletnem opazovanju moških v starosti nad 40 let prepričal, da je majhna telesna teža predpogoj za dolgo življenje. Zato je poslal vsem letošnjim absolventom visokih in srednjih šol spomenico z naslovom: »Če hočete dolgo živeti, dobro pazite, da se ne zredite!« — Stalna zdravniška kontrola je dokazala, da živijo pretežki moški dokaj manj let kakor normalno težki. Delijo v tem oziru usodo prelahkih, t. j. slabo rejenih, sestranih ljudi. Debelost je koristna samo kot varstvo zoper jetiko, ki ogroža pred vsem suhe osebe. Zato pa so podvrženi dobro rejeni moški srčni napaki. Slednja zahteva največ smrtnih slučajev med vsemi boleznimi. Tako znaša n. pr. pri osebah v starosti nad 45 let s telesno težo do 10 kg nad normalo število smrtnih slučajev skoro dva in pol krat več kakor pri osebah z normalno težo. »Dobro opazujte svoj stas in krotite debelost, če hočete dolgo živeti! Kljub krizi jemo še vedno dosti preveč!«

Kdo živi bolje: zdravnik ali mazač? V nekem večjem mestu v Rumuniji je živel zdravnik, ki pa nikakor ni mogel s svojim znanjem zaslužiti toliko, da bi bil res živ, ampak je bolj živel, ker tamkajšnji ljudje za učenega zdravnika ne marajo, ampak se rajši zatekajo po pomoč k mazačem, ki v Rumuniji lahko nemoteno in brez kazni izvršujejo svojo »obrt«. Tako se je zgodilo, da se je tudi učeni naš zdravnik odločil za mazaštvo in je začel ljudem dopovedovati, da ne zdravi z lekarniškimi zdravili, ampak samo z »naravnimi sredstvi«. To je pomagalo in kmalu je imel zdravnik toliko bolnikov, da je mogel prav dobro živeti. To so pa opazili drugi, pravi, mazači in so zdravnika tožili zaradi umazane konkurence. Na razpravi je zdravnik sodniku vso zadevo pojasnil, sodnik pa je zdravnika le obsodil, češ da tudi to ni pošteno, če pripoveduje ljudem, da jih zdravi z »rožami«, v resnici jih pa le zdravi kot pravi zdravnik!

Tudi Rothschild varčuje. Znani dunajski milijarder Rothschild ima na Dunaju krasno palačo, ki je opremljena z vsem razkošjem. To

stanovanje pa je bilo silno visoko obdavčeno; Rothschild je moral plačevati na leto približno 1 milijon dinarjev luksuznega davka. To se je zdelo pa celo Rothschildu preveč in zato je dal vse dragocenosti iz te palače odpeljati na neko svoje podeželsko posestvo, kamor se hoče tudi sam preseliti.

Strašna smrt dvojčkov. V soboto popoldne se je vnela v vinogradu pri Gornjem Milanovcu zidanica Srečka Brankoviča in v plamenih sta našla strašno smrt Brankovičeva dvojčka. Zidanica je stala blizu hiše, toda gospodar je bil odsoten, a pri zidanici je bil pustil ogenj. V zidanici je bil Brankovičev sinko, hčerkica se je pa igrala zunaj. Čim je začela zidanica goriti, je skočila sestra v njo, da bi rešila brata, pa se je porušila streha in oba otročka sta zgorela.

Polet zrakoplova »Graf Zeppelin«. Dne 14. t. m. bo odplul zrakoplov »Graf Zeppelin« na krožni polet Friedrichshafen—Rio de Janeiro—Miami (Florida)—Akron (Ohio)—Chicago (Illinois)—Sevilla—Friedrichshafen, kamor se bo vrnil predvidoma 2. ali 3. novembra. Poleg pisemskih pošiljk za Argentino, Bolivijo, Brazilijo, Chile, Paraguay, Peru in Uruguay (pod pogoji, kakor doslej), bo prevzel tudi pisma do teže 5 gramov ter navadne in priporočene dopisnice za kraje v sledečih smereh: Friedrichshafen—Rio de Janeiro, Friedrichshafen—Miami, Friedrichshafen—Akron, Friedrichshafen—Chicago, Friedrichshafen—Sevilla, Friedrichshafen—Friedrichshafen. Natančna navodila so strankam na razpolago pri vseh poštah.

Izvoz češplj iz Bosne je za letos v glavnem končan. Cena češpljam se je gibala v zadnjih dneh okoli 1-75 za kilogram. Češplje, ki se berejo šele zdaj se odvažajo v specialne sušilnice ali pa se uporabljajo za marmelado. Trgovci s češpljami so z letošnjo sezono prav zadovoljni. Iz Brčkega so letos izvozili nad 2000, iz Orašja pa 510 vagonov češplj.

Znatna okrepitev vinskih cen. Iz vseh vinorodnih krajev naše države prihajajo poročila o znatnem dvigu vinskih cen v zadnjih mesecih,

Jakob Lapuh:

14

Peregrin Zavozen

(Povest iz davnine.)

(Nadaljevanje.)

»Saj ga vidiš, da je ves poln muh,« je bila Klotilda pikra in nisem vedel, ali hoče samo smešiti deklico ali pokazati bolj meni, da je pripravljena za boj.

»Nič ne verjemi,« sem stopil k mali. »Tetka dobro ve, kako ti vsi želimo veselja in sonca.«

»Oh, saj nič ne rečem,« se je našobila, »zajec mi je pa le preskočil pot.«

Niti s Teodorjevo močjo ji nismo mogli zlonosnega zajca pregnati iz misli, da je nazadnje Klotilda že ježno zagodnjala:

»Če že na vsak način hočeš biti nesrečna, ti ni treba zajcev za to! Dovolj je, da živiš med ljudmi.«

Valerija je tedaj plaho sklenila roke in s tako bojaznijo pogledovala zdaj tega, zdaj onega, da dolgo nisem mogel pozabiti tega prizora. Še danes, ko sem se ga po tolikih letih spomnil, mi je tesno.

Ali se slutnjam res že tako zgodaj razgrinja bodoča usoda? — — —

III.

Bridko je na svetu, ker se človek zave sreče šele tedaj, ko je ni več. Žalostno je, ko mislimo, da nas bo vednost osrečila, ko pa hlastnemo po čudovitem svetu spoznanja, kane kakor strup v srce grenka zavest, da je blaženost resnično mogoča samo v nedolžni nevednosti. Ne, ne, dokler nismo kakor otroci, ni za nas poti v nebeško kraljestvo!...

S takimi mislimi sem se naslednje dni skri-

val ljudem. V nočeh brez spanja sem razmišljal, kar sem izvedel zadnje tedne, in snoval načrte za izgovore, ki si bom z njimi drugi dan zopet lahko priboril samoto. Oče je moral bržčas vedeti, kako je po vsem, kar sem doznal, moja duša ranjena. Čakal je morda, da se rane zarastejo, Bog ve...

Včasih sem se skril v kapelo in nemo prosil Boga, naj se me usmili in otme s te strašne žerjavice. Sredi pristrčne molitve pa se je nenadoma zarogalo nekje v globini srca, češ da hodi na ta prostor klicati božje pomoči tudi Žiga. Zato sem jel mrziti celo ta posvečeni kraj. Zakaj Bog ne kaznuje Žige, ki je na nas vse nagrmadil toliko gorja?

In Klotilda hodi semkaj in moli, zraven pa lastnemu otroku ni dovolila živeti!...

Tudi na svojega očeta sem mislil. Zakaj se je moral dotakniti Hilde, ko je vendar vedel, da ga hrepeneče čaka — žena, moja mati?!

Da, moja mati! Kakor hitro se je v meni polegel prvi najhujši vihar, sem zopet mislil samo nanjo. Bežal sem čisto na polje in se skril v visoko žito. Tam sem bil sam, le murni so veselo čirikali okrog mene in oblaki pod nebom so bežali nad menoj.

Kje je moja mati? Ali se mogoče tudi ona kje skriva ljudem in gleda oblake, ki pod nebom beže nad njo? Ali ve, kako rad bi ji zdaj sin pogledal v oči in kako željno utriplje k njej njegovo srce?

Zakaj mati noče priti k meni?

Kakor meč je udarilo: Kaj pa, če jo morda že davno krije zelena ruša in mi ne bo nikdar nikoli dano videti njenega obličja? — Oče, moj oče, kakšna je vendar tvoja ljubezen, da mi ne pokažeš matere?!

Ko sem se domislil najstrašnejše možnosti, me je pričela težiti celo samota. Ako sem že

izvedel toliko, ne smem obstati pred zadnjo skrivnostjo, a pot do nje drži samo skozi ljudi...

Bilo je že po žetvi, menda nekaj pred Šmaranom, ko me je na strmini za gradom, kjer so cveteli najlepši planinski klinčki, pozno popoldne zalotila Valerija.

»Ali pojdeš res k menihom?« je plosnila in se mi prešerno zasmejala, ko me je zagledala.

»Kdo ti je pa to natvezel?«

»Nihče. Kar tako mislim, ker si zmeraj sam.«

»Klinčkov sem prišel nabrat, da bi ti jih prinesel, sem se brž zlagal. — Čudovito, kako naglo sem se naučil potvarjanja, odkar se mi je zaskovalo!

»Potlej pa nisi res pustuh!« se je še zmeraj smejala deklica.

»Kdo mi je dal pa ta pridevek?«

»Teta Klotilda me je dopoldne vprašala, ako te kaj vidim, in te je počastila s tem imenom.«

»Tetka je včasih malo poredna —«

»Oh, veš Peregrin, jaz je nimam prav nič rada. Tako je dolgočasna kakor moj atek —«

Ko sem jo vprav hotel zavriniti, da tako ne sme govoriti, je skočila k meni in pristrčno dodala:

»Veš, saj tudi atka nimam rada. Se ga preveč bojim, ko je tako čuden —«

»Očeta mora vsak otrok imeti rad —«

»Ne bodi no tak, Peregrin, kakor stare nune! Kako ti more kdo ukazati, da imej koga rad, če pa ne moreš!«

Sedla je na oblo skalo in si z desnico podprla glavo, češ:

»Vidiš, tebe imam prav rada, pa ni treba za to nobenih ukazov. Strica tudi. In rajno teto Margareto sem imela tudi rada.«

(Nadaljevanje sledi.)

tako da je ponekod okrepitev dosegla 100 do 300 odst. Zagrebške »Novosti« navajajo naslednje vzroke za to izredno podražitev vina. Stanje vinogradov je v vseh delih države zelo slabo, deloma zaradi vremenskih neprilik pa tudi zaradi boleznih, predvsem peronospore. Izgledi za letošnji pridelek so zelo slabi, tako glede kvantitativnega donosa, kakor tudi glede pričakovane kakovosti. Stanje se bo še poslabšalo, če ne bo do končne trgatve lepega in toplega vremena. Strokovnjaki cenijo, da bo znašal letos pridelek v vsej državi 2 milijona hektolitrov vina, dočim je lani znašal okrog 4 milijone hl. Ker pa se mora tudi skrbna potrošnja vina v naši državi ceniti na najmanj 2 in pol do 3 milijone hl, je jasno, da letošnji pridelek vina ne bo zadostoval za kritje domačih potreb. — S Hrvatskega Zagorja poročajo, da je tam cena vinu poskočila povprečno od 1.75 do 4 Din liter. V Vojvodini, zlasti v okolici Vrša se je še letos spomladi dobilo slabše vino po 0.90 do 1.— Din za liter; danes pa plačujejo za to vino že 3 Din. Tudi dalmatinsko vino se je podražilo, četudi ne v toliki meri, kakor drugod. Zagrebški veletrgovci z vinom pričakujejo nadaljnji dvig cen in zato držijo svoje zaloge. Starega vina ni več mnogo, zlasti ne v Dalmaciji. Te dni je prišel na trg prvi letošnji most iz Dalmacije, ki se v Zagrebu v detajlni trgovini prodaja po 6.— do 8.— Din liter.

Program Radio Ljubljane od 15.—22. oktobra 1933.

Nedelja, 15. oktobra. 8.15: Poročila. 8.30: Gimnastika (Vrhovec Lojze). 9.: Versko predavanje (dr. Guido Rant). 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve. 10.: Predavanje za delavce. 10.30: Arie in duete iz opere »Traviata«, pojeta gđc. Dragica Sokova in g. Jože Gostič s spremljevanjem Radio-orkestra. 11.30: Slovenska glasba, izvaja Radio-orkester. 12.: Čas, plošče. 16.: Kmetijska ura (g. Jamnik). 16.30: Samospevi g. Marjana Rusa. 17.15: Magistrov šramel-trio. 20.: Prenos operete iz Ljubljane. Vmes čas in poročila. 23.: Konec.

Ponedeljek, 16. oktobra. 12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.: Čas, plošče. 18.: Gospodinjska ura: Gobe in njih priprava in konzerviranje (gospa Svetlova). 18.30: Pesa, surovina za sladkor (prof. Pengov). 19.: Plošče. 19.30: Radio-orkester. 20.30: Prenos opere »Faust« iz Beograda. Vmes čas in poročila. 23.: Konec.

Torek, 17. oktobra. 11.15: Šolska ura: Higijensko predavanje. 12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.: Čas, plošče. 18.: Otroški kotichek (Manca Komanova). 18.30: Plošče. 19.: Francoščina (prof. Prezelj). 19.30: Položaj Slovencev ob vstopu v leto 1848. (Dostal). 20.: Radio orkester (plesna glasba). 20.45: Slovenske narodne v ženskem tercetu s spremljevanjem kitare pojo sestre Bogataj, vmes harmonika solo, g. Stanko. 21.30: Čas, poročila. 21.45: Radio-jazz. 22.30: Angleške plošče. 23.: Konec.

Sreda, 18. oktobra. 12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.: Čas, plošče. 18.: Komorna glasba, Radio kvintet. 18.30: Radio orkester. 19.: Religija pri prvobitnih narodih (Fr. Terseglav). 19.30: Literarna ura: Novejši francoski romani (M. Jarc). 20.: Pevski koncert g. Julija Betetta. 20.45: Klavirski koncert g. Čerepnjina. Vmes Radio orkester. 22.: Čas, poročila, Radio-jazz. 23.: Konec.

Četrtek, 19. oktobra. 12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.: Čas, plošče. 18.: Otroci in učenje (Ma-

rija Kmetova). 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). 19.: Srbohrvaščina (dr. Rupel). 19.30: Plošče po željah poslušalcev. 20.: Glasbeno oblikoslovje (dr. Dolinar) ilustrirano z Radioorkestrom. 20.45: Klavirska harmonika, izvaja g. Breznik ml. 21.15: Pevski koncert ge. Zorke Levičnikove. 21.45: Čas, poročila. 22.: Radio orkester. 23.: Konec.

Petek, 20. oktobra. 11.15: Šolska ura. Pot gline do kamenite posode (Zabkar). 12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.: Čas, plošče. 18.: Plošče. 18.30: Kulturno predavanje. 19.: Sokolstvo. 19.30: Izleti za nedeljo. 20.: Prenos iz Zagreba. 22.: Čas, poročila, Radio-jazz. 23.: Konec.

Sobota, 21. oktobra. 12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.: Čas, plošče. 18.: Plošče, stanje cest. 18.30: Zabavno predavanje (prof. Šest). 19.: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber). 19.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug). 20.: Prenos iz Uniona: Koncert Trboveljskih slavčkov, pevskega zbora »Trboveljski zvon« in pianista Cirila Ličarja. 22.: Čas, poročila, plošče. 23.: Konec.

Slabost ljudi — vir bogastvu Bazilija Zacharova

Zadnje ure svojega življenja je preživel Sir Bazilij Zacharov — eden največjih bogatašev in obenem pustolovcev sveta. Rodil se je v mali vasi v Anatoliji. Mladost je prestradal, prodajal je časopise v Carigradu, potem pa snažil čevlje v Atenah. Na Balkanu pa je spoznal, da bi bila trgovina z orožjem le najdonosnejša. S stričevim denarjem je odšel v London in je stopil v službo anglošvedske trgovine z orožjem Nordenfeldt. Tam se je kmalu uveljavil in je postal ravnatelj. Svetovna vojna je bila za njega zlata doba. Postal je neizmerno bogat, saj takrat je trgovina z orožjem cvetela. Po vojni je razpredel špijonažo po celim svetu. Pomagači so mu takoj sporočili kje so izbruhnili kaki nemiri, ali na Kitajskem, ali v Aziji, ali kje v Južni Ameriki, Zacharov je bil zraven, da je prodajal orožje obema vojskujočima se državam.

Navadno je prebival v svoji palači v Parizu ali v svoji hišici na deželi, pozimi pa v Monte Carlu. Ni še dolgo, kar je v njegovem stanovanju izbruhnil požar po neprevidnosti Zacharova samega. Zažgal je baje svoj dnevnik, kjer so bila zapisana imena raznih znanih politikov, ki so bili z njim v kupčijskih zvezah. Sedaj ta mož zapušča ogromno bogastvo, ki si ga je nakopal s tem, da je med narode sejal prepir in morijo, sam pa je delal dobre kupčije z orožjem.

Pomožni odbor za poplavljenec v Dobropoljah je prejel naslednje darove: g. Dekleva Janko, Ada, 200 dinarjev, PRK na dekliški osnovni šoli v Ribnici 450 Din. Glasbena Matica ljubljanska 350 Din, gosp. Franc Vidmar, Krka, 100 Din, ga. Kalan Marija, učiteljica, Sv. Marko niže Ptuj 100 Din, g. dr. Ante Logar, zobozdravnik, Ljubljana 100 Din, g. Ivan Vrhovnik, Ljubljana, Kolesarja 10, 60 Din, g. Marija Novakova, Ljubljana, Trnovska ulica 12, 100 Din, g. Kobil B. in M., Ljubljana, Pražakova 10, 200 Din, PRK V. b razred v Mostah pri Ljubljani 60 Din, g. A. M. Kaluža, Ljubljana, Zidovska steza 1/III 100 dinarjev, gg. nameščenci Mestne hranilnice ljubljanske 930 Din, g. M. Ferlinč, Ljubljana, Bleiweisova cesta 7, zavoj obleke, g. A. Volk, Ljubljana 1, vreča moke, g. Lajovic Albin, Tržič, zavoj obeke, Neimenovana, Trbovlje II. 1 zavoj stare obleke, g. Kokot, Ljutomer, 1 vreča moke. Bodi tem potom plemenitim darovalcem v imenu najbednejših poplavljenecv iz-

rečena prisrčna zahvala. — G. Dragotin Hribar, tvorničar pletenin v Ljubljani, je izročil pisarni RK 000 parov nogavic za poplavljenec. — Pragmatični nameščenci mariborske mestne občine so darovali za poplavljenec 3500 Din iz skupne zbirke. Znesek je bil nakazan banski upravi.

Sejmi

- 15. oktobra: Kamnik, Nadlesk, Planina, Loče, Murska Sobota.
- 16. oktobra: Kočevje, Sv. Rok pri Mokronogu, Sv. Filip v Vrečah.
- 17. oktobra: Loka pri Zidanem mostu, Pristava.
- 18. oktobra: Trbovlje, Lukovica, Radohova vas, Sorica, Bohinjska Bistrica, Mozirje, Podreda, Vojnik.
- 20. oktobra: Crenšovci.
- 21. oktobra: Dovsko, Cerklje, Lesce, Zubna, Jagnenci, Podšentjur pri Zagorju, Žire, Maribor, Sevnica, Sv. Peter pod sv. Gorami, Celje, Črna.

Valute

1 ameriški dolar	Din 37.70
1 nemška marka	Din 13.65
1 švicarski frank	Din 11.10
1 angleški funt	Din 178.—
1 francoski frank	Din 2.25
1 češkoslovaška krona	Din 1.70
1 italijanska lira	Din 3.02

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28¼% na ime »prima«. To se pravi, ako prodaj 1 ameriški dolar po kurzu Din 48.80 in dobiš še 28¼%, dobiš za dolar Din 62.70. To velja tudi za vse ostale tuje valute.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu Din 8.85.

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	Din 243—246
7% investicijsko posojilo	Din 51—54
7% Drž. hipotek. banka	Din 39—43
6% begluške	Din 36—37
4% agrarne	Din 27—29
7% Blair posojilo	Din 28—30
8½ Blair posojilo	Din 31—32
Privilegirane agr. banke	Din 225—228

Hranilne vloge zopet rastejo!

Po statistiki Narodne banke so začele vloge v naših denarnih zavodih od 1. julija t. l. nadejati se zopet polagoma naraščati. Od najvišjega stanja hranilnih vlog, ki smo ga bili dosegli 1. julija 1931, je višina vlog nazadovala do 1. julija t. l. skoraj za eno tretjino (nekaj nad 4 milijarde Din!), sedaj pa se je začela zopet dvigati.

To je za naše gospodarstvo vsekakor ugoden pojav, ki kaže, da se polagoma bližamo boljšim časom.

Pristopajte h Kmetijski Matici.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka
Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov
izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

SLAVIJA

Za zavarovanje
se priporoča

jugoslovanska zavaroval-
na banka d. d. v Ljubljani

za življenje, proti požaru, eksploziji, toči, vlomom, tatvinam,
nesrečam na stavbah, pri delu v tovarnah, na avtomobilih itd.

Podružnice: Beograd, Sarajevo,
Zagreb, Osijek, Novi Sad, Split

Glavni sedež: LJUBLJANA, Gosposka ul. 12

Izšla je BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934

ki ima 365 dni,

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši
slovenski koledar, ki je bil že od
naših pradedov najbolj upoštevan
in je še danes najbolj obračun.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek
potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z
nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi
in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine
mrke; — lunine spremembe; — poštne do-
ločbe za Jugoslavijo; — lestvice za
kolke, za pobotnice, kupne pogodbe in
račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani
in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem,
Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medži-
murju in v Juljski Benečiji; — pregled o
koncu brežnosti živine; — popis vseh važnih
domačih in tujih dogodkov v preteklem
letu; — tabele za računanje obresti; — živ-
ljenjepise važnih in odločilnih oseb s sli-
kami; — oznanila predmetov, ki jih rabi
kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v
vseh večjih trgovinah in se lahko
naroči tudi pismeno pri založniku

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

Pravilno gnojenje - bogata žetev!

**Naše gospodarske rastline rabijo: dušik, fosfor,
kali in apno.**

Najbolj pravilno gnojimo z umetnimi gnojili.

Priporočamo:

Nitrofoskal-Ruše, ki vsebuje 4% dušika, 8% fosforne kisline, 8% kalija in 33% apna;

Nitrofoskal-1, ki vsebuje 8% dušika, 6% fosforne kisline, 8% kalija in 35% apna;

Nitrofos, ki vsebuje 4% dušika, 12% fosforne kisline in apno; apneni dušik, ki vsebuje
16% dušika, 70% apna.

Vsa naročila sprejema

„Ekonom“ osrednja gospodarska zadruga
v Ljubljani, Kolodvorska 7

Josip Olup, Ljubljana

Trgovina z manufakturnim blagom, moško konfekcijo in mod-
nimi potrebščinami. Velika izbira kamgarnov, sukna in hlače-
vine iz priznane najboljših angleških, čeških in domačih to-
var. Velika zaloga moških in deških oblek ter vsakovrstnega
perila iz lastne tovarne TRIGLAV. Obleke in perilo se izde-
luje tudi po meri. Trgovski prostori: Stari trg 2, Pod
Trančo 1, Kolodvorska ulica 8. Moje načelo je:
dobro blago, najnižje cene!

Preklic,

s katerim preklicujem žaljivko, ki
sem jo izrekel proti Jožefu Kralju
iz Brinja.

Janez Grad.

SUHE GOBE

kupuje in plača po naj-
višjih dnevnih cenah

A. Krečič, trgovina z de-
želnimi pridelki
in specialna trgovina za nakup suhih gob

LJUBLJANA

Vidovdanska c. 1 — Florijanska ul. 30

Pozor!

Pozor!

Ne kupujte slabo poceni blago!

Ampak dobro, katerega dobite pri domačem podjetju

pri ČEŠNIKU

Lingerjeva ulica - LJUBLJANA - Stritarjeva ulica

Največja izbira vseh vrst blaga za moške in ženske obleke, po-
vršnike, suknje in druga jesenska ter zimska oblačila.

Poštenost mojega podjetja je znana!

Suhe gobe

kupuje po najvišji ceni

SEVER & KOMP., LJUBLJANA

Gospodarska cesta 5

OGLASI v „Kmetem listu“
imajo siguren
USPEH!

Račun poštne hranilnice št. 14.257

Telefon št. 28-47

Brzjavni naslov: „KMETSKI DOM“

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri
tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog nad Din 35.000.000 — Rezerve Din 1.100.000 —

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja
Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja — POSOJILA daje proti poročstvu, na knjižbo
in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji
BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg — v Mariboru, Slomškov trg 3